

ПОСЛАННЯ СВЯЩЕННОГО СИНОДУ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

від 29 грудня 2003 р.

Священний Синод Української Православної Церкви, неухильно піклуючись про наставлення в здоровому вченні святої православної віри і викритті противників (Тит. 1, 9), зважаючи на серйозне і тривале хвилювання церковного православного народу і по — пастирськи сприймаючи стурбованість доброї совісті багатьох громадян нашої Батьківщини проблемою ідентифікаційних номерів, вважає за свій святий обов'язок знову розглянути це питання і звернутися до своїх чад, громадян України, та її влади з наступною Заявою.

Питання про введення ідентифікаційних номерів і раніше неодноразово було темою детального обговорення, результатом якого стали відомі ухвали Священного Синоду нашої Святої Церкви, важливість і незмінність яких ми підтверджуємо.

Однак, нові обставини породили потребу зробити деякі роз'яснення для поглиблення розуміння даної проблематики в контексті есхатологічного виміру нашої віри (тобто того, що стосується долі Церкви і її чад у останні часи перед кінцем світу). Наша віра, що заснована на історичних свідченнях Священного Писання і Символу віри про Пришестя Христове і Його спасительну перемогу, звернена в майбутнє, до події славного другого Пришестя Христа, після якого буде нове небо і нова земля.

Друге Пришестя є звершенням християнської віри, без нього християнство втрачає свій зміст. Тому очікування Пришестя Христа проходить через усе життя Церкви і її богослов'я. Апостол Павло говорить, що кожного разу, коли ми звершуємо Євхаристію, смерть Господню сповіщаємо, «доки Він прийде» (1 Кор. 11, 26). І щодня, вимовляючи Символ віри, ми висловлюємо віру в очікуване Пришестя Христове і в життя майбутнього віку.

Есхатологія, як реальна подія майбутнього, є присутньою у нашому

сьогоднішньому житті, наповнюючи його християнською надією і сенсом. З цієї причини вона не повинна розглядатися односторонньо, тобто як тема, що реально не стосується нашого нинішнього буття, але й, з іншого боку, не може сприйматися, як справа особистого вибору кожного християнина, як щось приватне. Тому стурбованість кінцевою долею світу є природною для віруючої людини, бо одночасно вона пов'язана з її особистою долею.

Але реальність очікуваного майбутнього віку та Пришестя як події припускають і історичну реальність усіх тих речей, що пов'язані з ним. Другому Приходу Христа буде передувати поява і короткочасне панування антихриста, що захоче бути замість Христа Бога і буде вимагати собі таких почесностей, які можуть належати лише Богу. Той, хто сприйме його за Бога, одержить його знамено ("печать антихриста") (Об. 13, 16-17), що дасть можливість перебувати в просторі, тимчасово контрольованому антихристом. А той, хто залишиться вірним Христу і не поклониться антихристові, позбавиться будь-яких прав і, врешті-решт, навіть священного дару Божого — життя. З пануванням антихриста в майбутньому пов'язані два питання, витoki яких лежать в сьогоденні: це уявлення про печатку і права та свободи особистості.

Одержання печатки антихриста передбачає усвідомлене поклоніння йому як Богові. Для одних людей воно буде добровільним, для інших — примусовим, але в обох випадках свідомим. Печатка (сама по собі) – це технічний засіб, що надасть можливість перебувати у підлеглому антихристові світі, і без поклоніння йому вона є ніщо, отже не має ніякої містичної реальної влади над людиною. Але, з іншого боку, царство антихриста не відбудеться без відповідної технічної бази, за допомогою якої він захоче домогтися своїх цілей.

У зв'язку з цим, будь-які, навіть передбачувані, обмеження політичних і господарських прав і свобод громадян за допомогою технічних засобів при християнському лінійному сприйнятті часу, який є спрямованим до свого кінця, здобувають есхатологічний вимір і не можуть не тривожити совість членів Церкви, бо піднімається питання: з якою метою це відбувається? Проблема прав і свобод в такій ситуації не може бути лише приватною справою віруючих.

Нинішній процес кодифікації цивільного населення безпосередньо

торкається політичної і господарської діяльності громадян. Він впроваджується у формах, що мають типологічний збіг з обмеженнями апокаліптичних часів. При цьому одночасно ігноруються і блокуються реальні альтернативні способи здійснення функцій державного регулювання і контролю в області суспільного господарства і політичної діяльності, що викликає у віруючих апокаліптичні паралелі.

Очима віри ми можемо розрізнити в сьогоdnішньому ході історії певні есхатологічні ознаки. У той же час, виявляючи належну розважливність, ми не повинні сприймати ці ознаки за самі події кінця світу. Тому ті, хто прийняв ідентифікаційні коди, добровільно або примусово, не повинні розцінюватися як відступники від віри. З іншого боку, не слід примушувати приймати коди тих, хто свідомо не хоче це робити, а у випадку незгоди, за чуйність віри зачисляти їх до категорії фанатиків чи сектантів.

Коли нам у контексті Божественного Об'явлення вказана есхатологічна спрямованість і згубність всебічного технічного контролю над особистістю, ми не можемо виявляти байдужість до його впровадження в нашій Батьківщині, де Господь визначив нам жити і землю якої Він дав нам через наших батьків. Бог, Який усім керує, для блага Своїх чад влаштував так, що нинішні політичні стандарти, незважаючи на неоднозначне ставлення до них, дивовижним чином можуть стати діючим інструментом вирішення державної проблеми прийнятним для християн способом. Але при цьому державна влада, декларуючи прихильність до нових політичних стандартів і демонструючи рішучість проводити їх у життя, повинна підходити чесно і відповідально до почуттів і сумління своїх громадян.

Побудова нового демократичного суспільства фактично є створенням громадянського суспільства, що припускає реальну, а не міфічну владу тих же громадян, як його складових. Тому завдання виконавчої влади полягає у вирішенні проблем громадян, що володіють реальною владою, яку вони делегували державі. Всілякі спроби державних чиновників нав'язати суспільству своє вирішення будь-яких питань, посилаючись на нібито важливі причини, будуть за своєю природою йти врозріз з новою концепцією громадянського суспільства. У результаті воно буде не процвітати, а тупцюватиме на місці. Влада повинна шукати способи подолання проблем, а не блокувати їхнє вирішення, особливо, коли мова йде про священні, Богом дані речі – права і свободи людини.

Відмова відповідальних представників державної влади перейти на альтернативну модель регулювання господарської діяльності громадян (зокрема, що стосується сплати податків), або штучне створення ними складнощів для її впровадження, справедливо сприймається як порушення основних принципів демократії і безвідповідальність перед народом. У релігійному контексті названі дії влади здобувають апокаліптичну складову, що має розцінюватися як свідоме, або мимовільне сприяння створенню технічної бази, яка сприяє воцарінню антихриста. Така подальша позиція представників влади не буде сприяти зняттю напруженості в суспільстві, не дасть його членам вкрай необхідної зараз стабільності і надії на покращення життя.

Ми звертаємося до всіх людей доброї волі в Україні зробити все можливе для запобігання поглибленню конфронтації, що виникла між віруючими і владою. Ми ще раз настійно закликаємо представників усіх гілок влади сприяти закріпленому законом праву віруючих жити і виконувати свої громадянські обов'язки згідно з релігійними переконаннями, зокрема, здійснювати фінансові операції без використання цифрової ідентифікації, а також не допустити універсального застосування ідентифікаційного номера в усіх сферах життя людини.

Також просимо владу розробити механізм, який би забезпечив можливість відмови від раніше прийнятого ідентифікаційного номера тим віруючим, що не вважають можливим користуватися ним через свої релігійні переконання, надавши їм змогу здійснювати свою господарську діяльність за альтернативною системою обліку (як ті, що взагалі не приймали ідентифікаційні номери).

Віруючих закликаємо словами апостола Павла *«не спішити вагатися розумом і не тривожитися ні від духу, ні від слова... неначе вже настає день Христовий»* (2 Фес. 2, 2).

29 грудня 2003 року

Свято-Успенська Києво-Печерська Лавра

<http://archiv.orthodox.org.ua/page-690.html>

<http://lavra.net.ua/>